

# El llenguatge

## Dissuadir-la'n

5/XI/1929

Vam comentar ahir diversos casos d'aplicació d'un conjunt pronominal poc corrent, la combinació dels dos pronoms el i en, que es resol en l'escriptura l'en —L'en vaig persuadir—, la qual presenta la particularitat que contràriament als altres conjunts semblants, me'n, te'l, se'n, se'ls, etc., el primer dels dos pronoms es redueix a la seva consonant i el segon manté la forma íntegra. Deliberadament, vam adduir només exemples amb el verb començat en consonant i, d'altra banda, no vam dir res d'aquells casos en què el primer pronom és del femení o del plural. Creiem convenient, per tant, de completar la nostra explicació amb les indicacions necessàries per a l'escriptura d'aquells casos en què es donen aquestes circumstàncies, encara que es tracta d'un aspecte purament mecànic.

Així com al costat de Me'n donen dos escrivim Me n'ofereixen dos i Me n'han donat dos, amb un desplaçament de l'apòstrof que es ve a situar entre el segon pronom i el verb, perquè aquest comença en vocal, o h, al costat de L'en treu escrivim El n'extreu i El n'havia tret per la mateixa raó. Anàlogament, El n'expulsarem, El n'obtenien, El n'exclourem, El n'eximien, amb què s'acompleix la norma general del sistema d'apostrofar el pronom en davant qualsevol verb començat en vocal, procedida o no d'una h. Fabra, però, a la seva gramàtica pòstuma (1956), sembla mostrar una certa tolerància envers les solucions L'en hem tret o L'en exclouen, preferides, diu, per alguns escriptors, que potser no semblen tan forçades com les anteriors.

Si el primer pronom, d'acord amb el gènere i el nombre del complement que ha de representar, és una de les formes la, els o les, l'escriptura que revesteixen aquests conjunts és la següent: amb el verb començat en consonant La'n dissuadeix. Els en traïem i Les en persuadim, i amb el verb començat en vocal o h, La n'exclourem. Els n'hem tret i Les n'eximim.

Conve indicar de nou que trobem poc sovint aquests conjunts en la llengua parlada, però que s'escau més d'un cop de no poder-ne prescindir en un text escrit, que demana més rigor sintàctic i més precisió conceptual. I, aleshores, és clar, importa de conèixer el seu funcionament exacte regulat per unes normes ben precises i establertes.

Albert Jané